

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Національний авіаційний університет

Факультет економіки та бізнес-адміністрування

Кафедра фінансів, обліку та оподаткування

УЗГОДЖЕНО

В.о.декана ФЕБА

Світлана ПЕТРОВСЬКА
« 30 » 01 2024 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної роботи

Анатолій ПОЛУХІН
« 31 » 01 2024 р.

Система менеджменту якості

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Податковий менеджмент»

Освітньо-професійна програма: «Фінанси і кредит»

Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»

Спеціальність: 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»

Форма навчання	Сем.	Усього (год. / кредитів ECTS)	ЛКЦ	ПР.З	Л.З	СРС	ДЗ / РГР / К.р	КР / КП	Форма сем. контролю
Денна	1	120/4,0	17	17	-	86	-	-	Диф.залік - Іс.
Заочна	1	120/ 4,0	6	6	-	108	К.р(1) – Іс.	-	Диф.залік-Іс.

Індекси: НМ-6-072/21 – 3.2

НМ-6-072з/22 – 3.2

Система менеджменту якості.
Робоча програма
навчальної дисципліни
«Податковий менеджмент»

Шифр
документа

СМЯ НАУ
РП 11.01.09-01-2023

Стор. 2 із 14

Робочу програму навчальної дисципліни «Податковий менеджмент» розроблено на основі освітньо-професійної програми «Фінанси і кредит», навчальних та робочих навчальних планів № НМ-6-072/21, РМ-6-072/23 та №НМ-6-072з/22, РМ-6-072з/23 підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Магістр» за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» та відповідних нормативних документів.

Робочу програму розробила
доцент кафедри фінансів,
обліку та оподаткування, к.е.н: Олена ЖАМ

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри освітньо-професійної програми «Фінанси і кредит» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» – кафедри фінансів, обліку та оподаткування, протокол № 16 від « 20 » 11 2023 р.

Гарант освітньо-професійної програми Надія АНТИПЕНКО

Завідувач кафедри Тетяна КОСОВА

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради факультету економіки та бізнес-адміністрування, протокол № 4 від « 12 » 12 2023 р.

Голова НМРР Анатолій ТОФАНЧУК

Рівень документа – 3б
Плановий термін між ревізіями – 1 рік
Врахований примірник

ЗМІСТ

Вступ	4
1. Пояснювальна записка	4
1.1. Місце, мета, завдання навчальної дисципліни	4
1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна	4
1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна	5
1.4. Міждисциплінарні зв'язки	5
2. Програма навчальної дисципліни	6
2.1. Зміст навчальної дисципліни	6
2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля	6
2.3. Тематичний план	9
2.4. Завдання на контрольну (домашню) роботу (ЗФН).....	9
2.5. Перелік питань для підготовки до підсумкової контрольної роботи.....	10
3. Навчально-методичні матеріали з дисципліни	10
3.1. Методи навчання	10
3.2. Рекомендована література (базова і допоміжна)	10
3.3. Інформаційні ресурси в Інтернет	12
4. Рейтингова система оцінювання набутих здобувачем знань та вмінь	12

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Податковий менеджмент»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.09-01-2023
		Стор. 4 із 14	

ВСТУП

Робоча програма (РП) навчальної дисципліни «Податковий менеджмент» розроблена на основі «Методичних рекомендацій до розроблення і оформлення робочої програми навчальної дисципліни денної та заочної форм навчання», затверджених наказом ректора від 29.04.2021 № 249/од, та відповідних нормативних документів.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Місце, мета, завдання навчальної дисципліни.

Дана навчальна дисципліна є теоретичною та практичною основою сукупності знань та вмінь, що формують профіль фахівця в галузі фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

Метою викладання дисципліни «Податковий менеджмент» є оволодіння здобувачами системою знань із засад діяльності органів Державної податкової служби України.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- засвоєння понятійного апарату податкового менеджменту та побудови система контролюючих органів;
- вивчення прав, обов'язків і відповідальності контролюючих органів та платників податків;
- розуміння порядку обліку платників податків у системі податкового контролю;
- опанування засад проведення документальних та фактичних перевірок платників податків;
- ознайомлення з порядком погашення грошових зобов'язань та податкового боргу платників податків, у т.ч. у примусовому порядку.

1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна.

ПРН1. Використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.

ПРН3. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.

ПРН4. Відшуковувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПРН9. Застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПРН16. Застосовувати практику страхового та податкового менеджменту в процесі перерозподілу капіталу на ринку фінансових послуг.

ПРН19. Вміти моделювати та діагностувати діяльність суб'єктів господарювання з метою ефективного управління за рахунок використання сучасних комп'ютерних систем обробки фінансової інформації.

1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна.

1. Інтегрована компетентність:

ІК Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у професійній діяльності або у процесі навчання у сфері фінансів, банківської справи та страхування, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

2. Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК5. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК6. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК9. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів)

ЗК10. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

3. Спеціальні (фахові) компетентності:

ФК1. Здатність використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.

ФК3. Здатність застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ФК5. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.

ФК6. Здатність застосовувати міждисциплінарні підходи при розв'язанні складних задач і проблем у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ФК7. Здатність до пошуку, використання та інтерпретації інформації, необхідної для вирішення професійних і наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ФК15. Здатність адмініструвати податкове навантаження суб'єкта господарювання, консультувати власників та інших користувачів інформації у фінансовій, страховій, банківській та податковій сферах.

ФК17. Здатність застосовувати методи і методики аналітичного забезпечення сучасних систем менеджменту з урахуванням стратегії розвитку підприємства в умовах невизначеності, ризику та/або асиметричності інформації.

1.4. Міждисциплінарні зв'язки.

Навчальна дисципліна «Податковий менеджмент» є базою для вивчення таких дисциплін, як: «Фінансове забезпечення соціальної сфери», «Інновації у фінансовій сфері», «Кредитний менеджмент» та інших.

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Зміст навчальної дисципліни

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з одного навчального модуля, а саме:

- навчального модуля №1 «Податковий менеджмент», який є логічно завершеною, відносно самостійною, цілісною частиною навчальної дисципліни, засвоєння якої передбачає проведення модульної контрольної роботи та аналізу результатів її виконання.

2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля

Модуль № 1 «Податковий менеджмент»

Інтегровані вимоги модуля №1:

знати:

- сутність податкового менеджменту та системи контролюючих органів;
- права, обов'язки і відповідальність контролюючих органів та платників податків;
- організацію обліку платників податків у системі податкового контролю;
- порядок погашення грошових зобов'язань та податкового боргу платників податків.

вміти:

- розробляти плани-графіки проведення податкових перевірок;
- проводити документальні та фактичні перевірки платників податків;
- складати акти за результатами документальних та фактичних перевірок платників податків;
- розраховувати фінансові санкції за порушення платниками податків податкового законодавства;
- оформляти податкову заставу та адміністративний арешт майна.

Тема 1. Сутність податкового менеджменту та система контролюючих органів

Податковий менеджмент як галузь наукових знань. Структура податкового менеджменту. Податкове регулювання в системі державного податкового менеджменту. Організація податкового менеджменту підприємства.

Система менеджменту якості.
Робоча програма
навчальної дисципліни
«Податковий менеджмент»

Шифр
документа

СМЯ НАУ
РП 11.01.09-01-2023

Стор. 7 із 14

Органи управління у сфері оподаткування. Структура органів Державної фіскальної служби. Функції контролюючих органів. Розвиток та стратегічні напрями діяльності Державної фіскальної служби України

Тема 2. Права, обов'язки і відповідальність контролюючих органів та платників податків

Права контролюючих органів. Обов'язки та відповідальність посадових осіб контролюючих органів. Права і обов'язки платників податків. Відповідальність за порушення податкового законодавства. Способи інформування суб'єкта господарювання про податкове зобов'язання. Фінансова відповідальність платників податків. Адміністративна відповідальність. Кримінальна відповідальність за порушення законодавства у сфері оподаткування.

Тема 3. Облік платників податків у системі податкового контролю

Сутність та елементи податкового контролю. Поняття, завдання та організація обліку платників податків. Механізм обліку платників податків. Облік великих платників податків. Організація обліку платників податків в органах державної фіскальної служби. Реєстрація платників податків – фізичних осіб в органах державної фіскальної служби. Механізм зняття платників податків з обліку в органах державної фіскальної служби.

Тема 4. Податкові перевірки, їх форми, методи, інформаційно-аналітичне забезпечення

Поняття про інформаційно-аналітичне забезпечення та податкову інформацію. Джерела інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності. Отримання, обробка та використання податкової інформації. Сутність та необхідність податкової перевірки. Порядок проведення та оформлення результатів камеральної перевірки. Сутність та види документальної податкової перевірки. Зустрічна звірка та засади її проведення. Сучасний стан контрольно-перевірочної роботи.

Тема 5. Документальні перевірки платників податків та їх планування

Поняття планів-графіків документальних планових перевірок. Структура плану-графіка документальних планових перевірок. Порядок відбору до плану-графіка платників податків – юридичних осіб. Порядок відбору до плану-графіка фінансових установ, постійних представництв та представництв нерезидентів. Порядок відбору до плану-графіка самозайнятих осіб. Порядок відбору до плану-графіка документальних планових перевірок з питань правильності обчислення, повноти і своєчасності сплати ПДФО та ЄСВ.

Тема 6. Методика проведення документальних та фактичних перевірок платників податків

Організаційні засади документальної планової перевірки. Порядок проведення документальної планової перевірки. Особливості проведення та порядок оформлення результатів документальної невиїзної перевірки. Податкові процедури у разі незгоди платника з висновками контролюючих органів. Підстави для проведення документальної позапланової перевірки. Порядок проведення документальної позапланової перевірки. Оформлення результатів документальної виїзної перевірки. Зміст акту (довідки) документальної виїзної перевірки. Порядок проведення та оформлення результатів фактичної перевірки

Тема 7. Порядок погашення грошових зобов'язань та податкового боргу платників податків

Поняття про грошове зобов'язання та податковий борг платника податків. Відстрочення та розстрочення як способи погашення заборгованості платників податків. Погашення заборгованості в разі ліквідації платника податків, не пов'язаної з банкрутством. Порядок погашення заборгованості у разі реорганізації платника податків. Списання безнадійного податкового боргу.

Тема 8. Податкова застава та адміністративний арешт майна

Сутність податкової застави. Функції податкового керуючого та узгодження операцій із заставленим майном. Організація продажу майна, що перебуває у податковій заставі. Адміністративний арешт майна.

2.3. Тематичний план.

№ пор	Назва теми (тематичного розділу)	Обсяг навчальних занять (год.)								
		Денна форма навчання				Заочна форма навчання				
		Усього	Лекції	Практ. заняття	СРС	Усього	Лекції	Практ. заняття	СРС	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Модуль № 1 «Податковий менеджмент»										
1.1	Сутність податкового менеджменту та система контролюючих органів	1 семестр				1 семестр				
		14	2	2	10	13	2	-	11	
1.2	Права, обов'язки і відповідальність контролюючих органів та платників податків	14	2	2	10	12	-	1	11	
1.3	Облік платників податків у системі податкового контролю	14	2	2	10	14	2	-	12	
1.4	Податкові перевірки, їх форми, методи, інформаційно-аналітичне забезпечення	14	2	2	10	14	2	-	12	
1.5	Документальні перевірки платників податків та їх планування	14	2	2	10	12	-	1	11	
1.6	Методика проведення документальних та фактичних перевірок платників податків	14	2	2	10	12	-	1	11	
1.7	Порядок погашення грошових зобов'язань та податкового боргу платників податків	14	2	2	10	12	-	1	11	
1.8	Податкова застава та адміністративний арешт майна	15	2 1	2	10	12	-	1	11	
1.9	Модульна контрольна робота №1	7	-	1	6	-	-	-	-	
1.10	Контрольна (домашня) робота (ЗФН)	-	-	-	-	8	-	-	8	
1.11	Підсумкова семестрова контрольна робота (ЗФН)	-	-	-	-	11	-	1	10	
Усього за модулем №1		120	17	17	86	120	6	6	108	
Усього за навчальною дисципліною		120	17	17	86	120	6	6	108	

2.4. Завдання на контрольну (домашню) роботу (ЗФН).

Контрольна (домашня) робота (ЗФН) з дисципліни виконується у першому семестрі відповідно до затверджених в установленому порядку методичних рекомендацій.

Мета контрольної (домашньої) роботи (ЗФН) – перевірка, закріплення та розвиток знань здобувачів, отриманих в процесі вивчення дисципліни

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Податковий менеджмент»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.09–01–2023
		Стор. 10 із 14	

«Податковий менеджмент». Теми охоплюють всі розділи дисципліни і надають можливість творчого вирішення проблеми.

Для успішного виконання контрольної (домашньої) роботи (ЗФН) здобувач повинен **знати**: сутність податкового менеджменту та системи контролюючих органів; організацію обліку платників податків у системі податкового контролю; порядок погашення грошових зобов'язань та податкового боргу платників податків; **вміти**: аналізувати фінансово-господарську діяльність платника податку, податкову звітність, стан обов'язкових платежів до бюджету, причини податкової заборгованості платників, типові порушення чинного законодавства з питань оподаткування; контролювати своєчасність подання податкової звітності до податкових органів, правильність заповнення податкових декларацій та розрахунків і вірогідність поданих у них даних, стан активів платника, що перебувають у податковій заставі; розробляти методики проведення перевірок, критерії оцінювання та показники ефективності податкового контролю.

Час, потрібний для виконання контрольної (домашньої) роботи (ЗФН), складає до 8 годин самостійної роботи.

Для здобувачів ЗФН - завдання для виконання розробляються автором робочої програми. Навчальні матеріали затверджуються протоколом засідання випускової кафедри, доводяться до відома здобувача індивідуально і виконуються відповідно до методичних рекомендацій.

2.5. Перелік питань для підготовки до підсумкової контрольної роботи.

Перелік питань та зміст завдань для підготовки до підсумкової контрольної роботи, розробляються провідним викладачем кафедри відповідно до робочої програми, затверджується на засіданні кафедри та доноситься до відома здобувачів.

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Методи навчання

При вивченні навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання: презентація, тести, семінар-дискусія, розв'язання задач і практичних ситуацій, економічний диктант, обробка статистичних даних щодо діяльності підприємств тощо.

Реалізація цих методів здійснюється при проведенні лекцій, демонстрацій, самостійному вирішенні задач, роботі з навчальною літературою, аналізі та вирішенні задач.

3.2. Рекомендована література

Базова література

3.2.1. Податковий Кодекс України: Закон України від 02.12.2010 № 2755-VI. URL: <http://sfs.gov.ua/nk/>

3.2.2. Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014 № 1700-VII. URL: http://sfs.gov.ua/data/normativ/000/001/63780/ZAKON_UKRA_NI.doc

3.2.3. Методичні рекомендації щодо порядку взаємодії між підрозділами органів державної податкової служби при організації, проведенні та реалізації матеріалів перевірок платників податків: Наказ ДПС України від 04.09.2020 № 470. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/v0470912-20>.

3.2.4. Методичні рекомендації щодо оформлення матеріалів документальних перевірок податкового, валютного та іншого законодавства: Наказ ДПС України від 25.02.2021 № 244. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/v0023872-17>.

3.2.5. Хома І.Б., Бондаренко Л.П., Чубка О.М. Моделювання фінансових рішень в умовах невизначеності: Навчальний посібник. К.: Видавничий дім "Кондор", 2023. 284 с.

3.2.6. Мороз Е. Г. Податковий менеджмент : навч. посібник. [Електронне видання]. – Рівне : НУВГП, 2020. – 412 с.

3.2.7. Купчак М. Я., Саміло А. В. Податковий менеджмент. Навчальний посібник. – Львів, 2020. – 185 с.

3.2.8. Податковий менеджмент: навчальний посібник / А. В. Жаворонок, К. С. Шапошников, І. Я. Ткачук. – Одеса: Причорноморський науководослідний інститут економіки та інновацій, 2022. – 220 с.

Допоміжна література

3.2.9. Дубовик О. Ю. Податковий менеджмент у схемах і таблицях : навч. посіб. для студентів ВНЗ ; Одес. нац. екон. ун-т. Харків : ПромАрт, 2018. 247 с.

3.2.10. Зайцев О.В. Податковий менеджмент : підручник; Сум. держ. ун-т. Київ : Ліра-К, 2017. 307 с.

3.2.11. Дема Д.І., Шевчук І.В., Мартинюк Г.П. Податковий менеджмент: навч. посібник. К.: Алерта, 2017. 256 с.

3.2.12. Косова Т. Д., Ползікова Г. В., Захарченко Н. В. Механізми податкового менеджменту в умовах антикризової фінансової політики: монографія; Придніпров. держ. акад. буд-ва та архітектури. Дніпро : Акцент, 2020. 223 с.

3.2.13. Kosova T., Slobodyanyuk N., Polzikova H. Tax gap management: theory and practice. *Economic Annals-XXI*. 2018. Volume 174. Issue 11-12. 22-28. DOI: 10.21003/ea.V174-04

3.2.14. Kosova T., Steblianko I., Slobodyanyuk N., Doroshkevych V. Tax security of national economic systems in globalization conditions. *Journal of Security and Sustainability Issues*. 2019. Vol. 8. Number 3. P. 493-506. DOI: 10.9770/jssi.2019.8.3(16)

3.3. Інформаційні ресурси в Інтернет

3.3.1. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: zakon.rada.gov.ua

3.3.2. Офіційний сайт Національного банку України. URL: bank.gov.ua

3.3.3. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: ukrstat.gov.ua/

3.3.4. Офіційний сайт Державної податкової служби України. URL: <https://tax.gov.ua/>

3.3.5. Методичні розробки кафедри (в електронному вигляді).

4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ ЗДОБУВАЧЕМ ЗНАТЬ ТА ВМІНЬ

4.1. Оцінювання окремих видів виконаної здобувачем навчальної роботи здійснюється в балах відповідно до табл.4.1.

Таблиця 4.1

Вид навчальної роботи	Мак кількість балів	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
	1 семестр	1 семестр
Модуль № 1 «Податковий менеджмент»		
Види навчальної роботи	бали	бали
Виконання експрес-контрольних робіт та тестових завдань	30	–
Розв'язання задач, відповіді на теоретичні питання, тощо під час аудиторної роботи на практичних заняттях	40	–
<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №1 здобувач має набрати не менше</i>	42	–
Виконання модульної контрольної роботи №1	30	–
Відповіді на практичних заняттях (з урахуванням виконання завдань, отриманих під час настановної сесії)	-	40 (сумарна)
Виконання контрольної (домашньої) роботи	-	30
Підсумкова семестрова контрольна робота	-	30
Усього за модулем №1	100	100
Усього за дисципліною	100	100

Залікова рейтингова оцінка визначається (в балах та за національною шкалою) за результатами виконання всіх видів навчальної роботи протягом семестру.

4.2. Виконані види навчальної роботи зараховуються здобувачу, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку.

4.3. Сума рейтингових оцінок, отриманих здобувачем за окремі види виконаної навчальної роботи, становить поточну модульну рейтингову оцінку, яка заноситься до відомості модульного контролю.

4.4. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка, перераховується в оцінку за національною шкалою та шкалою ECTS.

4.5. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та залікової книжки здобувача, наприклад, так: *92/Відм./А, 87/Добре/В, 79/Добре/С, 68/Задов./D, 65/Задов./Е* тощо.

4.6. Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни дорівнює підсумковій семестровій рейтинговій оцінці. Зазначена підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до Додатку до диплома.